

JOURNAL OF RESEARCH
IN EDUCATION AND SOCIETY
EĞİTİM VE TOPLUM
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ISSN: 2458 - 9624 (Online)

Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi/JRES, 7(2), 543-560, 2020

MASAL KİTABI TASARIMINI DEĞERLENDİRMEYE YÖNELİK DERECELİ PUANLAMA ANAHTARININ GELİŞTİRİLMESİ

THE DEVELOPMENT OF A RATED SCORING KEY FOR EVALUATING THE STORYBOOK DESIGN

Meliha YILMAZ¹ ve Cihan CANBOLAT²

¹Gazi Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Ankara, Türkiye. e-posta:mel.yilmaz0637@gmail.com

²Kastamonu Üniversitesi, Grafik Tasarımı Bölümü, Kastamonu, Türkiye. e-posta:
cihancanbolat@kastamonu.edu.tr

Gönderim Tarihi: 09.11.2020

Düzeltilme Tarihi: 16.11.2020

Kabul Tarihi: 16.11.2020

Öz

Bu araştırmada, grafik tasarım eğitiminde Adobe Illustrator programı kullanılarak tasarlanan masal kitaplarını değerlendirmeye yönelik bir rubrik geliştirilmesi ve geliştirilen rubriğin geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Araştırma, 2018-2019 eğitim öğretim yılı Kastamonu Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü Dijital İllüstrasyon dersine katılan 32 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Kapsam geçerliliğinin incelendiği rubriğin maddeleri, alan uzmanı 7 öğretim üyesi tarafından değerlendirilmiştir. Masal kitabı değerlendirme rubriğinin kapsam geçerliği açısından uygun olduğu tespit edilmiştir. Rubriğin güvenilirlik analizinde Cronbach Alpha katsayısı 0.969 olarak belirlenmiştir. Bu sonuç, rubriğin yüksek derecede iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermekle beraber rubrik maddelerinin açık ve anlaşılır olduğu sonucuna ulaştırılmıştır. Puanlayıcılar arası güvenilirliğe kanıt sağlamak amacıyla Interclass Correlation Coefficient hesaplanmış ve puanlayıcılar arasında istatistiksel olarak anlamlı uyum olduğu tespit edilmiştir. Yapılan analizler ışığında, masal kitabı tasarımını değerlendirmede kullanılabilecek rubrikten elde edilen ölçme sonuçlarının geçerli ve güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarım Eğitimi, Masal Kitabı Tasarımı, Güvenirlik ve Geçerlik, Rubrik, Dereceli Puanlama Anahtarı.

Abstract

In this study, it was aimed to develop a rubric for evaluating fairy storybooks designed by using Adobe Illustrator program in graphic design education and to ensure the validity and reliability of the developed rubric. The research was carried out with 32 students who attended Kastamonu University Faculty of Fine Arts and Design, Department of Graphic Design Digital Illustration in the 2018-2019 academic year. The items of the rubric, in which the validity of the scope was examined, were evaluated by 7 faculty members who are experts in the field. It has been determined that the storybook is suitable for the scope of the rubric. In the reliability analysis of the rubric, the

Cronbach Alpha coefficient is within the framework of 0.969. This result shows that it has a high degree of internal consistency, and it has led to the conclusion that the rubric items are clear and understood. Providing evidence of inter-rater reliability Interclass Correlation Coefficient was calculated and it was found that there was a respectable fit among raters. In the light of the analysis, it was determined that the results obtained from the rubric that can be used in evaluating the storybook design are reliable and reliable.

Keywords: Graphic Design Education, Storybook Design, Reliability And Validity, Rubric, Rated Scoring Key.

Giriş

Sanat eğitimi sürecinde, öğrencilerin hedeflenen bilgi ve beceriyi kazanıp kazanmadığını anlamak, uygulanan eğitim programının başarıya ulaşip ulaşmadığını belirlemek ölçme ve değerlendirme ile gerçekleşebilir. Ölçme ve değerlendirme süreci, eğitimin her alanında oldukça önemli ve sağlam temellere oturtulması gereken bir aşamadır. Sanat eğitiminin diğer alanlara göre karmaşık yapısından dolayı ölçme ve değerlendirme daha subjektif yapılmaktadır (Tuna, 2011, s. 253). Artut'a (2013) göre, sanat eğitimi etkileyen önemli sorunlardan biri ölçme ve değerlendirme sürecinde, öğrencilerin ürettikleri çalışmalara ilişkin sağlıklı ölçütlerin bulunamamasıdır. Öğrencilerin yaratıcılık, sezgi, akıl yürütme, analiz etme, hayal gücü gibi becerilerinin ölçme ve değerlendirme araçlarında yeni değerler olarak görülmesi gerekmektedir (s.147).

Bir eğitim programının sonunda değerlendirme yapılması gerekir. Değerlendirme, yapılan faaliyetin başarısı konusunda bilgi verir. Ancak değerlendirmenin şekli programın amacına ve özelliğine göre değişiklik gösterir (Küçükahmet, 2017, s. 23). Kırıoğlu'na (2014) göre, sanat eğitiminde öğrenci başarısını, gelişimini ve ortaya koyduğu ürünü değerlendirmenin üç yolu bulunmaktadır. Bunlardan birincisi test yapmaktır. Test, bilgi ölçmek amacıyla uygulanır. İkincisi öğrenci dosyasına ya da proje çalışmasına yönelik değerlendirmede bulunmaktadır. Üçüncüsü ise, öğretim sonunda ortaya çıkan ürün değerlendirmedir. Ürün değerlendirme, daha önce belirlenen ölçütlerin derecelendirilerek yapıldığı değerlendirmelerdir (s. 42-43).

Sanat eğitiminde performans ölçme amacıyla kullanılan araçlardan biri de rubrik'tir. Dereceli puanlama anahtarı olarak da bilinen rubrik, bireyler hakkında bir karara varmak, belli bir konuda gelişimlerini izlemek ve kişisel çabaları sonucunda ortaya koydukları performansı değerlendirmek amacıyla kullanılan, açıklayıcı puanlama şemalarıdır. Rubrikler aracılığıyla öğrenciler kendilerinden beklenen adımları ve hangi performansı göstermeleri gerektiğini

öğrenirken, öğretmenler öğrencilerin gelişimini takip edebilirler (Aktaş ve Alıcı, 2018, s. 598).

Sanat eğitimi kapsamında yer alan tasarım eğitimi; geleneksel yöntemlerin yanında, dijital yöntemlerin de uygulanarak öğrenildiği, yaratıcılık, hayal gücü, problem çözme gibi becerilerin de kazandırılmaya çalışıldığı eğitimi kapsamaktadır. Günümüzde kullanılan modern bilgisayarlar aracılığıyla öğrenciler elde yaptıkları çizimleri bilgisayar ortamına aktararak tasarımlarını zenginleştirme imkanına sahip olabilmektedir. Grafik tasarımın uygulama alanlarından biri olan ve bilgisayar ortamında hazırlanan resimleme ve illüstrasyonlar için kullanılan yazılımların başında Adobe Illustrator programı gelmektedir. Bu program; yaratıcı tasarımların ve imgelerin oluşturulmasında, renk ve yazı çeşitliliğinin kullanımında, sayfa düzeninin oluşturulmasında, ürünün kısa süre içinde baskıya hazır hale getirilmesinde kullanılan önemli programlardan biridir. Vektörel tabanlı bir program olan Adobe Illustrator, son yıllarda çocuk kitapları illüstrasyonlarında da sıklıkla kullanılmaktadır. Bu programın kullanımını aynı zamanda çocukluktan itibaren herkesin hayal gücünü süsleyen, besleyen ve edebi bir anlatım türü olan masal kitabı illüstrasyonlarında da farklı ve etkili sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Masal kitaplarındaki illüstrasyonların geleceğimizin teminatı olan çocukların yetişmelerinde ve sağlıklı toplumun oluşumunda dolaylı olarak katkısı vardır. Çocuğun sanatsal gelişimine katkıda bulunmak, eğitmek, insan ve doğa sevgisi kazandırmak, yaşadığı toplumun kültürünü öğretmek ve hayal edebilmesini sağlamak illüstrasyonun önemli etkileridir. Kitaplardaki illüstrasyonlar okuma yazmayı bilmeyen bir çocuk için yazı yerine geçer. Çocuk kitaplarındaki görsellik kitabın özünü oluşturur ve çocuğun beyindeki kavramların somut hale gelmesini sağlar. Tüm bu sebeplerden dolayı çocuk kitaplarının resimlenmesi oldukça önemli bir konu ve alandır (Çam, 2012, s.265-266).

Masal kitabı tasarımlarını oluşturan unsurların bilinmesi ve tasarımların bu unsurlara uygun biçimde hazırlanması özgün, yaratıcı ve zengin kitapların ortaya konulabilmesi bakımından önemlidir. Bu sebeple grafik tasarım eğitimi uygulamalarında masal kitabı tasarımlarının değerlendirilmesi amacıyla dereceli puanlama anahtarının (rubrik) olmaması böyle bir çalışmanın hazırlanmasına zemin oluşturmuştur. Rubriklerin öğrencilerin kendilerinden beklenen adımları ve hangi performansı göstermeleri gerektiğini öğrenmeleri, öğretmenlerin ise öğrencilerin gelişimini takip etmeleri gibi avantajları dikkate alınarak; bu çalışmada masal kitabı tasarımlarının değerlendirilmesine yönelik bir dereceli puanlama anahtarının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen aracın özellikle grafik tasarım eğitiminde yapılacak

kitap tasarımı uygulamalarının değerlendirilmesinde örnek bir araç olarak fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, tasarlanan masal kitaplarının değerlendirilmesine yönelik uygulamalarda kullanılabilecek olan geçerli ve güvenilir bir dereceli puanlama anahtarı (rubrik) geliştirilmesi amacıyla tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte veya şu anda var olan bir durumu, olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlayan, araştırmaya konu olan olay, kişi veya nesneyi kendi koşulları içinde olduğu gibi açıklayan araştırmalardır (Karasar, 2016, s.109).

Araştırma için literatür taraması yapılmış olup sanat eğitiminde kullanılan ürün değerlendirmeye yönelik ölçekler araştırılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Kastamonu Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü'nde öğrenim gören ve Dijital İllüstrasyon dersini alan 2. sınıf düzeyinde 32 öğrenci oluşturmaktadır.

Çalışma grubunda yer alan 32 öğrenciye Dijital İllüstrasyon dersinde grafik tasarım programlarından biri olan Adobe Illustrator ile ilgili eğitim verilmiştir. Eğitim sonunda, araştırmacının belirlediği literatüre geçmiş bir masalı, çalışma grubu karakalem tekniği ile tasarlamıştır. Öğrenciler tarafından karakalem çizimi tamamlanan masal eskizleri bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Masal kitabı, Adobe Illustrator programını kullanarak imge zenginliği, illüstrasyon, karakter tasarımı, renk, tipografi, sayfa düzeni, kapak tasarımı, tekniğin kullanımı, yaratıcılık, çalışmanın tamamlanması ve ürünün sunumu kriterleri göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. 8 hafta sonunda öğrencilerin tasarladıkları ürünler araştırmacı tarafından toplanmıştır.

Ürün Değerlendirmeye Yönelik Dereceli Puanlama Anahtarının Geliştirilmesi

Bu araştırmada, “Dereceli Puanlama Anahtarı” Haladyna'ya göre geliştirilmiştir. Haladyna'ya göre; geliştirilen dereceli puanlama anahtarının aşamaları; anahtarın kullanım amacı belirlenmeli, puanlanacak özellikler açıkça belirtilmeli, dereceli puanlama anahtarının

bütünsel mi, analitik mi olacağına karar verilmelidir. Puanlama anahtarının taslağı ve varsa gerekli düzeltmeler yapılarak deneme amacı ile uygulanmalıdır. Ardından puanlama anahtarı kullanılarak öğrenci ürünlerine ilişkin sonuçlar değerlendirilmeli ve bu doğrultuda puanlamanın tutarlılığı ve güvenilirliği belirlenmelidir (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2017: 65-66).

Grafik tasarım eğitiminde masal kitabı tasarımının değerlendirilmesinde kullanılacak olan dereceli puanlama anahtarı geliştirme aşamasında alan yazın taranmış ve uzman görüşü alınmıştır. Mamur'a (2010, s.182) göre, eğitim öğretim sürecinde dereceli puanlama anahtarı kullanımı öğretmen ve öğrenciyi yönlendirmede, derse motive etmede önemli bir ölçme aracıdır. Geliştirilmiş olan dereceli puanlama anahtarı ile masal kitabı tasarımlarının değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırmada; öğrencilerin tasarladıkları masal kitapları alan uzmanı 7 öğretim üyesi tarafından puanlanmıştır. Geliştirilen rubrikte belirtilen maddelere yönelik öğelerin kullanımı ile ilgili; "(1) oldukça zayıf, (2) zayıf, (3) orta, (4) iyi, (5) oldukça iyi" olarak belirlenmiştir. Dereceli puanlama anahtarında masal kitabı tasarımlarını değerlendirmeye yönelik tek boyutu ölçen toplam 12 madde oluşturulmuştur. Bu maddeler aşağıda açıklanmıştır:

1. Eskiz oluşturma: Eskiz, tasarımı oluşturulan ilk aşamadır. Bir grafik ürünü için hazırlanan ilk taslak ön hazırlık çizimidir (Çevik, 2011. s. 48). İllüstratöre çizim ve çalışma tekniği denemeleri yapma, not alma, fikirleri geliştirme imkanı veren düşünme tekniğidir (Wigan, 2012, s.89) Eskiz oluşturma, düşüncelerin soyut bir düzlemden somut bir görüntüye dönüştürülemesini, imge ve kavramlar arasında ilişki kurabilmesini, kavram üzerinde çalışırken anahtar sözcükleri yazıp sözcükler arası çağrışımlarla kavram ve görselin buluşturulabilmesini, basit ve yalın taslaklar oluşturabilmesini, kısaca bir konuya odaklanma, teknikle birlikte araştırma ve geliştirme, görsel not almayı sağlar (Songür Dağ, 2015, s. 33-34). Dijital çizimlere referans oluşturan en önemli aşamadır.

2. İmge Kullanımı (İmge Çeşitliliği ve Zenginliği): İmge, TDK tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. "1) Zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, hayal, hülya. 2) Genel görünüş, izlenim, imaj. 3) Duyu organlarının dıştan algıladığı bir nesnenin bilince yansıyan benzeri, hayal, imaj. 4) Duyularla algılanan, bir uyaran söz konusu olmaksızın bilinçte beliren nesne ve olaylar, hayal, imaj." Yılmaz ve İnceağaç (2017) görsel sanat çalışmalarında imge kullanımını; hayallerin, izlenimlerin, duyguların ve düşüncelerin ifade edilmesinde düzenli veya düzensiz olarak tüm soyut ve somut biçimlerin çeşitliliği ve zenginliği şeklinde ifade etmişlerdir (s.8).

3. *İllüstrasyon*: Elle veya dijital yolla yapılabilen mesajları iletmede kullanılan illüstrasyon; bir metni açıklamak, örneklendirmek ve süslemek amacıyla kullanılan resimlemelerdir (Ambrose ve Harris, 2019, s.113). İllüstrasyon çiziminde; ton, doku, ışık, kompozisyon, vurgu, abartı öğeleri ile farklı bakış açısının kullanımı tasarıma temel oluşturan düşüncenin anlatımını güçlendirmede oldukça önemlidir.

4. *Karakter tasarımı*: Karakter sözcüğü; “Bir bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen, üstün ana özellik, öz yapı, ıra, seciye” olarak tanımlanmıştır (TDK). Karakter tasarımı yazılı, sözlü veya kavramsal olarak betimlenmiş insan, hayvan veya hayali bir canlıyı görselleştirerek izleyicinin zihninde en uygun imajı, kimliği ve duyguyu yaratmayı amaçlar (Songür Dağ, 2015, s. 65-66). Karakter tasarımında duygunun yansıtılmasında ifade ile desteklenmesi gerekir. Figürlere hareket, jest, ifade vererek ayırt edici bir tiplene oluşturulabilir (Gray, 2011, s.103). Karakterin olaylar karşısında verdiği tepkiler kendi yapısına uygun olarak devreye sokulmalı ve gerekli olursa ek objelerle desteklenmelidir (Dedeal, 2018, s.268). Karakter tasarımında karakterin izleyiciye verdiği duygu kadar karakterin çalışmanın tamamında tutarlılık ve devamlılık sağlaması gereklidir.

5. *Renklerin kullanımı*: Renk, çeşitli cisimlerden yansıyarak gelen ışınların görsel algı sonucu kişide oluşturduğu duyumdur (Çellek ve Sağocak, 2014, s. 167). Psikoloji açısından belirli özellikleri içerisinde barındıran renklerin, insan duygularına hitap ettiği ve birçok özel duyguyu harekete geçirdiği bilinmektedir. Çevre, kişilik ve diğer etmenler doğrultusunda renklerin insanda uyandırdığı duygular değişebilir. Kimi renklerin insanlar tarafından özellikle tercih edilmesi, kişide uyandırdığı ve geçmişle ilişkilendirdiği olaylardan kaynaklanabilir (Artut, 2013, s. 160). Renklerin hem psikolojik hem de fiziksel etkilerinin sembolik anlamlara işaret ettiği ve bu sayede iletişim kurma aracı olarak görüldükleri ifade edilmektedir (Uçar, 2016, s. 47). İllüstrasyonda rengin çeşitliliği, zenginliği, dengeli kullanımı ve uyumuna bakılarak değerlendirme yapılır.

6. *Tipografinin kullanımı*: Keith A. Aldag tipografiyi “okunurluk ve işlev çabasına görsel etkiler üretmeksizin, metni okurun anlayabilmesine en yüksek katkıyı sağlamak amacıyla basım ya da yeniden üretimde hurufatın – ve üstelik herhangi bir baskı unsurunun-boşluklamayı da içererek seçimi, dizimi ve düzenlenmesi” şeklinde tanımlamaktadır (Aldag, 1969’dan aktaran Sarıkavak, 2009, s.5). Sarıkavak ise tipografiyi “Harflerin ve yazınsal görsel iletişime ilişkin diğer öğelerin hem görsel, işlevsel ve estetik düzenlenmesi hem de öğelerle oluşturulan bir tasarım dili ve anlayışıdır” (Sarıkavak, 2009, s.10). Çeşitli yazılımlar

ve teknolojik araçlarla tasarımcılar tarafından üretilen, tasarımın yanı sıra karakter seçimi ve kurgusu ile mesaj iletme işlevine sahip bir disiplin olan tipografi; illüstrasyonları destekleyen unsurlardır. İllüstrasyonların etkili kullanımı önemli olduğu kadar tipografinin görsel düzenleme içerisindeki konumu, seçilen yazı fontu, puntosu, rengi ve diğer tasarım elemanlarıyla ilişkisi de oldukça önemlidir.

7. *Sayfa düzeni*: Metin, resim veya diğer görsel öğelerin belirlenen çalışma alanı üzerinde, baskı sonrasında görünmesi planlanan şekilde son kez düzenlemesidir. Sayfa düzeninde, insan gözünün algılamasına göre aktif veya pasif bölümler bulunur. Genel olarak sayfada yer alacak öğelerin ızgara şeklinde belli bir yapıya oturması sağlanarak yapılır. (Abmrose ve Harris, 2017, s. 183). Izgara; grafik tasarım içinde basit bir düzenleme ve kompozisyon aracı olarak kullanılmaktadır. İsviçreli tasarımcı Josef Müller-Brockmann birkaç olası kullanıma izin veren ızgara sisteminin, tasarımcıya yardımcı bir eleman olduğunu, ızgara sistemini kullanan her tasarımcının kendi tarzına göre uygun bir çözüm bulabileceğini belirtir (Heller ve Vienne, 2012, s.146). Tasarımcı oluşturduğu bu ızgara üzerindeki elemanları denge, görsel hiyerarşi, vurgu, çekicilik ve uyum prensipleri doğrultusunda yerleştirir (Uçar, 2016, s. 165).

8. *Kapak tasarımı*: Kitap kapağı; kitapların, dergilerin ve gazetelerin içeriğinde verilen bilgileri yansıtan, özetleyen, tasarım ilkeleri doğrultusunda meydana getirilen illüstratif ya da grafiksel düzenlemelerdir. Kitap kapağı tasarımı; merak uyandırma, dikkat çekici olma ve kitabı sattırma işlevine sahip olmalıdır. Kitap kapağı tasarımında kapak, içerik ve sayfa düzeni ilişkili olmalı, kapak bilgilerine yer verilmeli, yazı karakteri seçimine dikkat edilmeli, ön ve arka kapak bir bütün olarak tasarlanmalı, estetik olmalıdır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2012, s. 4-5).

Kapak tasarımı ön kapak, arka kapak ve sırt bölümlerinden oluşur. Ön kapakta, kitabın adı, kitabın yazarı bilgileri yer almalı, kitabın konusuyla ilgili, canlı çekici görsele yer verilmelidir. Ön kapak ve arka kapak birbiriyle bütünlük ve tutarlılık içinde tasarlanmalıdır. Ancak ön kapak ve arka kapakta kullanılan görsel, renk ve tipografik öğeler iç sayfalardaki öğelerle devamlılık sağlamalıdır.

9. *Tekniğin kullanımı*: Dijital illüstrasyon, piksel veya vektörel tabanlı dijital yazılımlar kapsamında bilgisayar, tablet ve fare (mouse) kullanımıyla oluşturulan illüstrasyonlardır. Vektörel tabanlı bir program olan Adobe Illustrator, hazırlanan taslak bir çalışma üzerinden çizgi, renk, doku, şekil gibi öğelerin oluşturulmasına olanak verir. Eskiz olarak tasarlanan çizimler taranarak bilgisayar ortamına aktarılır. Adobe Illustrator programına aktarılan

çizimler üzerinden kalem, fırça veya temel çizim araçları ile renk, ışık, gölge, doku, yazı gibi tasarım elemanları etkili bir şekilde kullanılabilir. Tasarım programın en büyük avantajları, sınırsız sayıda deneme yapma imkânı vermesi, zamandan tasarruf sağlaması ve çalışılan dosyanın fiziksel olarak bir saklama alanına ihtiyaç duymamasıdır. İllüstrasyon tasarımında tekniğin kullanımı; Adobe Illustrator programının verdiği olanakların ve renk, ışık, gölge, doku, yazı gibi tasarım elemanlarının etkili şekilde kullanımınıdır.

10. Yaratıcı düşünme (Özgünlük): “Konuyu farklı yaklaşımla ele alabilme, farklı düşünme ve özgün bir şekilde ifade edebilme durumuna bakılarak değerlendirme yapılır” (Yılmaz ve İnceağaç, 2017, s. 8).

11. Çalışmanın tamamlanması: Ayrılan süre içerisinde öğrencinin tasarladığı ürünün biçim, içerik ve teknik olarak tamamlamasıdır.

12. Ürünün sunumu: Tamamlanan tasarımların dijital ortamdan kâğıda aktarılması için baskıya uygun formatta kaydedilmesi gerekir. Baskıya uygun olarak kaydedilen tasarımlar kitap tasarımı için uygun kağıtlara basılarak çıkış işlemi tamamlanır. Baskı işlemi tamamlandıktan sonra kitabın kalınlığına göre tel ya da iplik dikiş ile ciltleme işlemi yapılarak ürün sunuma hazır hale gelir. Elde edilen ürünün tasarımı, sürecin bir sonucu olarak değerlendirilir.

Grafik tasarım eğitiminde, masal kitabı tasarımında oldukça önemli unsurlar ele alınmış ve değerlendirme kriterlerinin ayrıntılı ifadeleri Ek1’de sunulmuştur.

Bulgular

Alan uzmanı 7 öğretim üyesinin değerlendirdiği dereceli puanlama anahtarından elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak IBM SPSS Statistics V25 paket programı ve IBM SPSS AMOS V22 kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda rubriğin geçerlik ve güvenilirlik analizine ilişkin bulgular verilmiştir.

Rubriğin Geçerlik Analizine İlişkin Bulgular

Geliştirilen rubriğin kapsam geçerliğini tespit etmek amacıyla 7 uzmandan görüş alınmış ve uzmanların her ölçüte yaptığı değerlendirmeler için Kapsam Geçerlik Oranı (KGO) ve Kapsam Geçerlik İndeksi (KGİ) değerleri hesaplanmıştır. KGO, ölçekte yer alan maddelerin kabulünde veya reddinde kullanılan istatistiksel bir araçtır. KGİ ise, ölçekte yer almasına karar verilen maddelerin ortalaması hesaplanarak elde edilir (Lawshe, 1975). $\alpha = 0,05$

anlamlılık düzeyinde uzman sayısına göre KGO'lar için minimum değerler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

 $\alpha=0,05$ Anlamlılık Düzeyinde KGO'ların Minimum Değerleri

Uzman Sayısı	Minimum Değer	Uzman Sayısı	Minimum Değer
5	0.99	13	0.54
6	0.99	14	0.51
7	0.99	15	0.49
8	0.78	20	0.42
9	0.75	25	0.37
10	0.62	30	0.33
11	0.59	35	0.31
12	0.56	40+	0.29

Not: Ayre, C., & Scally A. J. (2014). Critical values for Lawshe's content validity ratio: revisiting the original methods of calculation. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 47 (1), 79–86 kaynağından alınmıştır.

Tablo 1 incelendiğinde, 7 uzman için minimum KGO değerinin 0.99 olduğu görülmektedir. Tablo 2'de masal kitabı tasarımı değerlendirme rubriği maddelerine ilişkin kapsam geçerlilik oranı ve kapsam geçerlik indeksi verilmiştir.

Tablo 2

Kapsam Geçerlilik Oranı ve Kapsam Geçerlik İndeksi Sonuçları

Ölçek Maddeleri	Uzmanlar							Toplam	KG	
	1. Uzman	2. Uzman	3. Uzman	4. Uzman	5. Uzman	6. Uzman	7. Uzman		KGO	KGI
Eskiz Oluşturma	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	1,00
İmge Zenginliği	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
İllüstrasyon	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Karakter Tasarımı	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Renklerin Kullanımı	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Tipografinin Kullanımı	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Sayfa düzeni	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Kapak Tasarımı	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Tekniğin Kullanımı	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Yaratıcı düşünme (Özgünlük)	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Çalışmanın Tamamlanması	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Ürünün Sunumu	1	1	1	1	1	1	1	7	1,00	
Toplam									12,00	

Tablo 2 incelendiğinde, uzman değerlendirmeleri sonucunda masal kitabı tasarımı değerlendirme rubriğine ilişkin kapsam geçerlilik oranı 1,00 olarak görülmektedir. Düşük

KGO'ya sahip olan madde bulunmadığı için geliştirilen rubriğe ilişkin maddelerin kapsam geçerliliğine uygun olduğu tespit edilmiştir. Kapsam geçerlilik indeksi ise 1 olarak değerlendirilmiştir. Rubriğin kapsam geçerlik oranı ve kapsam geçerlik indeksi analiz sonuçlarına göre, rubriğin kapsam geçerliliğinin uygun olduğu kabul edilebilir.

Rubriğin Güvenirlik Analizine İlişkin Bulgular

Geliştirilen rubriğin güvenilirliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsayısı incelenmiştir. Bu analize ilişkin sonuç Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3

Cronbach Alpha Güvenirlik Katsayısı

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
0,969	0,971	12

Rubriğe ilişkin hesaplanan Cronbach's Alpha katsayısı 0,969'dur. Maddelere ait puanlar, toplam test puanlarıyla tutarlı olmalıdır. Hesaplanan güvenilirlik katsayısının 0,70 ve daha yüksek olması test puanının güvenilirliği için yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2017, s.115). Geliştirilen rubriğin tüm maddelerinden elde edilen Cronbach Alpha katsayısı, rubriğin yüksek iç tutarlılık değerlerine sahip olduğunu göstermektedir.

Rubriğin faktör analizine uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi yapılmıştır. Veri setinin faktör analizine uygun olup olmadığını değerlendirmek için yapılan testin sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

KMO ve Bartlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0,92
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	417,159
	df	66
	Sig.	0,001

Ölçeğin faktör analizine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan KMO ve Bartlett testi analizi yapılmıştır. KMO analizi sonucunun 0,60'tan yüksek olması, Bartlett testi sonucunun ($p < 0,05$) ise istatistiksel olarak anlamlı çıkması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2007, s.125). Ölçme aracı için yapılan KMO testi sonucu 0,92'dir. Bartlett testinin uygulanması sonucunda Ki-Kare (Chi- Square) ise 417,159 olarak hesaplanmıştır. Analizler

sonucunda KMO testi ölçüm sonucu yüksektir ve Bartlett testi analiz sonucu anlamlı bulunmuştur. Maddeler ölçek geliştirmek için uygundur.

Tablo 5

Açıklanan Toplam Varyans Analizi Sonuçları

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	9,131	76,093	76,093	9,131	76,093	76,093
2	0,68	5,665	81,758	-	-	-
3	0,421	3,51	85,268	-	-	-
4	0,414	3,452	88,72	-	-	-
5	0,342	2,847	91,567	-	-	-
6	0,309	2,575	94,142	-	-	-
7	0,226	1,882	96,023	-	-	-
8	0,165	1,374	97,397	-	-	-
9	0,115	0,956	98,353	-	-	-
10	0,087	0,726	99,079	-	-	-
11	0,071	0,592	99,671	-	-	-
12	0,039	0,329	100	-	-	-

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Tablo 5 incelendiğinde uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçme aracının tek bir yapıyı ölçtüğü, diğer bir ifade ile öz değeri (eigen value) 1'den büyük olan tek bir boyut olduğu ve varyansın %76,093'ünün açıklandığı görülmektedir.

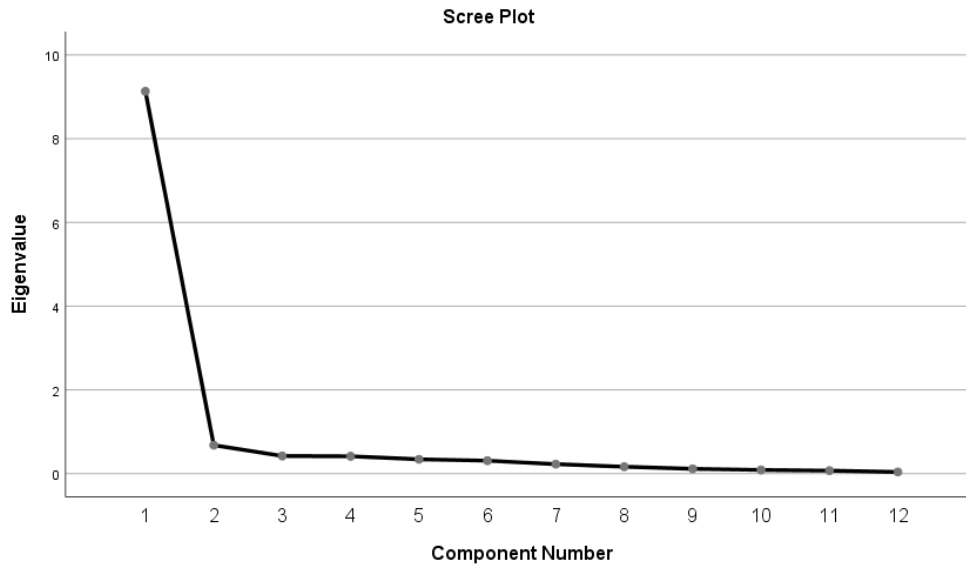
Tablo 6

Faktör Yükleri

Component Matrix	
	Component
	Faktör 1
Eskiz Oluşturma	0,881
İmge Zenginliği	0,863
İllüstrasyon	0,897
Karakter Tasarımı	0,924
Renklerin Kullanımı	0,866
Tipografinin Kullanımı	0,824
Sayfa düzeni	0,872
Kapak Tasarımı	0,846
Tekniğin Kullanımı	0,901
Yaratıcı düşünme (Özgünlük)	0,889
Çalışmanın Tamamlanması	0,853
Ürünün Sunumu	0,846

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Faktör yük değeri, maddelerin faktörlerle olan ilişkisini açıklayan katsayıdır. Maddelerin yer aldıkları faktörlerdeki yük değerlerinin yüksek olması gerekir. Bir faktörle yüksek düzeyde ilişki veren maddelerin oluşturduğu bir küme var ise bu bulgu, o maddelerin oluşturduğu bir kavramı-yapıyı-faktörü ölçtüğü anlamına gelir. 0.60 ve üstü yük değeri yüksek kabul edilir (Büyüköztürk, 2002, s. 473). Tablo 6’da görüldüğü üzere rubriğe ait tüm maddelerinin 0,824-0,924 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Bu bulgu tüm maddelerin kabul edilebilir olduğunu göstermektedir. Şekil 1’de rubriğe ait maddelerin tek faktör altında toplandığı görülmektedir.

Şekil 1. Faktör yüklerine ilişkin dağılım

Performans değerlendirmede kullanılan rubriklerin puanlayıcılar arası uyuşmaya bakılması hataların en aza indirilmesini sağlar ve geliştirilen ölçeğin güvenilirliğini artırır (Aktaş ve Alıcı, 2018, s. 599). Bu nedenle ölçeğin puanlama sonuçlarından Intraclass Correlation Coefficient analizleri yapılarak rubriğe ait güvenilirlik sonuçları elde edilmiştir. Bu veriler Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Dereceli Puanlama Anahtarının Puanlayıcılar Arası Uyumuna İlişkin Intraclass Correlation Coefficient Sonuçları

Intraclass Correlation Coefficient							
	Intraclass Correlation	95% Confidence Interval		F Test with True Value 0			Sig
		Lower Bound	Upper Bound	Value	df1	df2	
Single Measures	0,353	0,146	0,657	4,814	11	66	0,001
Average Measures	0,792	0,544	0,931	4,814	11	66	0,001

Two-way mixed effects model where people effects are random and measures effects are fixed.

Tablo 7’de geliştirilen masal kitabı tasarımı rubriğine ilişkin uzman değerlendirme sonuçları yer almaktadır. Masal kitabı tasarımı değerlendirme rubriğine ilişkin uzmanların değerlendirmeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı uyum vardır ($p<0,05$). Bu uyum %79,2 düzeyindedir. Intraclass Correlation Coefficient katsayısından elde edilen veriler “ $<0,40$ =zayıf, $0,40-0,59$ =orta, $0,60-0,74$ =iyi, $>0,74$ =çok iyi” olarak değerlendirilmektedir (Erdoğan, 2004, s.14). Bu veri ile, puanlayıcıların birbiriyle çok iyi düzeyde uyuma gösterdikleri tespit edilmiştir. Puanlayıcılar arası korelasyon değerlerine ilişkin analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8

Puanlayıcılar Arası Korelasyon Değerleri

Faktör	Uzman1	Uzman2	Uzman3	Uzman4	Uzman5	Uzman6
Uzman2	0,463	-	-	-	-	-
Uzman3	,593*	,700*	-	-	-	-
Uzman4	0,288	,639*	0,05	-	-	-
Uzman5	0,363	,618*	0,472	0,496	-	-
Uzman6	0,235	0,056	-0,043	0,336	0,26	-
Uzman7	,827**	0,438	0,51	0,309	0,359	0,297

* $p<0,05$ ** $p<0,01$

Tablo 8’de, puanlayıcılar arası korelasyon değerleri analizi yer almaktadır. “Korelasyon katsayısının 1.00 olması, mükemmel pozitif ilişkiyi; -1 olması mükemmel negatif ilişkiyi, 0.00 olması ilişkinin olmadığını gösterir. Korelasyon katsayısının mutlak değer olarak, 0.70-0.90 arasında olması yüksek, 0.69-0.30 arasında olması orta, 0.29-0.01 arasında olması düşük düzeyde bir ilişki olarak tanımlanabilir” (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017, s.133). Tablo 8 incelendiğinde, puanlayıcıların verdikleri puanların farklılaşmadığı, puanlayıcılar arasında değerlendirme sonuçlarının genel olarak uyuma gösterdiği ve puanlayıcıların benzer düşündükleri tespit edilmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, masal kitabı tasarımını değerlendirmede kullanılabilecek rubrikten elde edilen ölçme sonuçlarının geçerlilik ve güvenilirliğine dair kanıtlar elde edilmiştir.

Rubriğin kapsam geçerlik oranı ve kapsam geçerlik indeksi analizi sonucu, rubriğin ve rubrik maddelerinin kapsam geçerliliğinin sağlandığını ortaya koymaktadır. Bu bulgu, tüm maddelerin rubrik için uygun olduğunu ve rubrikten herhangi bir maddenin çıkarılmaması gerektiği göstermektedir.

Geliştirilen rubriğin iç tutarlılığı tespit etmek amacıyla Cronbach Alpha ve puanlayıcılar arası güvenilirliği belirlemek amacıyla Intraclass Correlation Coefficient yardımıyla hesaplanan katsayılar hem ölçütlerde hem de puanlayıcılar arası güvenirliliğin yüksek olduğunu göstermektedir. Buna göre; rubrikte yer alan her bir maddenin açık ve anlaşılır olduğu, puanlayıcıların aynı öğrencileri benzer biçimde yorumladıkları ve tüm maddelerin güvenilir sonuçlar verdiği tespit edilmiştir.

Uygulanan açımlayıcı faktör analizi sonucunda rubriğin tek bir yapıyı ölçtüğü, tüm ölçütlerinin içerik bakımından masal kitabı tasarımının değerlendirilmesine büyük oranda hizmet edeceği tespit edilmiştir.

Literatür taraması sonucunda grafik tasarım eğitiminde ölçme ve değerlendime amaçlı rubrik geliştirme çalışmalarının yetersiz olduğu görülmüştür. Geliştirilmiş olan dereceli puanlama anahtarının, grafik tasarım eğitiminde farklı teknikler kullanılarak (geleneksel, dijital veya deneysel yöntemlerle) tasarlanacak kitapların değerlendirilmesine yönelik önemli bir değerlendirme aracı niteliği taşıyacağı düşünülmektedir. Söz konusu puanlama anahtarının, grafik tasarım eğitiminde masal, hikaye ve diğer edebi anlatım türlerinin kitap haline getirilmesinde izlenecek adımların, kriterlerin belirlenmesinde öğretmenlerin ve araştırmacıların çalışmalarında kullanabilecekleri bir ölçme aracı olarak örnek oluşturacağı düşünülmektedir. Geliştirilen rubrik, çok sayfalı ürünlerin tasarımlarında ve farklı konularda yapılacak çalışmalarda benzer şekilde kullanılabilir, eklemeler, çıkarmalar yapılarak yeni bir ölçme aracının da oluşumuna zemin hazırlayabilir.

Kaynaklar

- Aktaş, M. & Alıcı, D. (2018). Yazılan hikâyeyi değerlendirmeye yönelik analitik rubrik geliştirme: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2). 597-610.
- Ambrose, G. & Harris, P. (2017). *Grafik tasarımın temelleri*. (M. E. Uslu, Çev.). (2. Baskı). İstanbul: Literatür.
- Artut, K. (2013). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri*. (Geliştirilmiş 7. Baskı). Ankara: Anı.
- Ayre, C., & Scally A. J. (2014). Critical values for Lawshe's content validity ratio: revisiting the original methods of calculation. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 47 (1), 79–86. doi: 10.1177/0748175613513808.

- Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 32, 470-483.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler için veri analizi el kitabı. İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. (8. Baskı). Ankara: Pegem.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Çam, A., T. (2012). *İllüstrasyon* (1. Cilt). İstanbul: Alternatif.
- Çevik, S. (2011). *Grafikerin köşe taşı*. İstanbul: Marjinal Kitap.
- Çellek, T. ve Sağocak, A. M. (2014). *Temel tasarım sürecinde yaratıcılık* (1. Baskı). İstanbul: Ege Reklam.
- Dedeal, M., N. (2018). *Karakter tasarımı*. İstanbul: Epilson.
- Erdoğan, S. (2004). *Sürekli değişkenler için güvenirlilik analizinde kullanılan ilişkin katsayılarının değişken varyansından ve etki büyüklüğünden etkilenme durumları*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Gray, P. (2011). *Yaratıcı çizim ve illüstrasyon*. (M. Namlı, Çev.). (8. Baskı). İstanbul: Profil.
- Heller, S. & Vienne, V. (2012). *Grafik tasarımı değiştiren 100 fikir*. (B. Bayrak, Çev.). İstanbul: Literatür.
- İmge. (t.y). Türk Dil Kurumu içinde. <https://sozluk.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Karakter. (t.y). Türk Dil Kurumu içinde. <https://sozluk.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Kırıçoğlu, O. (2014). *Sanat bir serüven. Bilgi, düşünme, düşlem, tasarım, uygulama, yapıt*. Ankara: Pegem.
- Kutlu, Ö., Doğan, C., D. ve Karakaya, İ. (2017). *Ölçme ve değerlendirme, performansa ve portfolyoya dayalı durum belirleme*. (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Küçükahmet, L. (2017). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. (27. Baskı). Ankara: Nobel.
- Lawshe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel psychology*, 28(4),563-575.
- Mamur, N. (2010). Görsel sanatlar eğitiminde ölçme ve değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 175-188.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2012). *Kitap kapağı tasarımı*. <https://docplayer.biz.tr/11154677-T-c-milli-egitim-bakanligi-grafik-ve-fotograf-kitap-kapagi-tasarimi.html> sayfasından erişilmiştir.
- Sarıkavak, N. K. (2009). *Görsel iletişim ve grafik tasarımda çağdaş tipografinin temelleri*. (2. Baskı). Ankara: Seçkin.
- Songür Dağ, E. (2015). *İllüstrasyonun ikinci altın çağı*. İstanbul: Grafik Kitaplığı.
- Tuna, S. (2011). Sanat eserlerini değerlendirme. A. O. Alakuş & L. Mercin. (Editörler) *Sanat eğitimi ve görsel sanatlar öğretimi içinde* (s.253-262.). (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Uçar, T., F. (2016). *Görsel iletişim ve grafik tasarım*. (8. Baskı). İstanbul: Inkılap.
- Yaşar, M. (2014). İstatistiğe yönelik tutum ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36, 59-75. http://pauegitimdergi.pau.edu.tr/Makaleler/1428620766_5.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, M. & İnceağaç, M. (2017). Görsel sanatlar eğitimi uygulamalarında edebiyat ürünlerinin etkisini belirlemeye yönelik dereceli puanlama anahtarının (rubrik) geliştirilmesi, *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 1-16. <http://static.dergipark.org.tr/article-download/bb22/f8b5/44c3/5a356b526cd73.pdf> adresinden alınmıştır.
- Wigan, M. (2012). *Görsel illüstrasyon sözlüğü*. İstanbul: Literatür.

Ek 1. Geliştirilen Dereceli Puanlama Anahtarındaki Ölçme Kriterlerinin Ayrıntılı İfadeleri

Ölçütler	Başarı Düzeyi					Başarı Puanı
	Oldukça Zayıf 1	Zayıf 2	Orta 3	İyi 4	Oldukça İyi 5	
1.Eskiz Oluşturma	Düşünceler, soyut bir düzlemde somut bir görüntüye dönüştürülemedi, imge ve kavramlar arasında ilişki kurulamamıştır.	Düşünceler, soyut bir düzlemde somut bir görüntüye dönüştürülmede yetersiz kalmış, imge ve kavramlar arasında kurulan ilişki yetersiz kalmıştır.	Düşünceler, soyut bir düzlemde somut bir görüntüye dönüştürme ve imge ve kavramlar arasında ilişki kısmen kurulmuştur.	Düşünceler, soyut bir düzlemde somut bir görüntüye dönüştürme ve imge ve kavramlar arasında ilişki yeterlidir.	Düşünceler, soyut bir düzlemde somut bir görüntüye dönüştürme ve imge ve kavramlar arasında ilişki oldukça yeterlidir.	
2.İmge zenginliği	İzlenimlerin, hayallerin, düşüncelerin aktarılmasında kullanılan her türlü düzenli ve düzensiz tüm soyut ve somut biçimlerin zenginliği yoktur.	İzlenimlerin, hayallerin, düşüncelerin aktarılmasında kullanılan her türlü düzenli ve düzensiz tüm soyut ve somut biçimlerin zenginliği yetersizdir.	İzlenimlerin, hayallerin, düşüncelerin aktarılmasında kullanılan her türlü düzenli ve düzensiz tüm soyut ve somut biçimlerin zenginliği kısmen yeterlidir.	İzlenimlerin, hayallerin, düşüncelerin aktarılmasında kullanılan her türlü düzenli ve düzensiz tüm soyut ve somut biçimlerin yeterlidir.	İzlenimlerin, hayallerin, düşüncelerin aktarılmasında kullanılan her türlü düzenli ve düzensiz tüm soyut ve somut biçimlerin oldukça yeterlidir.	
3. İllüstrasyon	Resimlemede anlatımı güçlendiren ton, doku, ışık, kompozisyon, vurgu, abartı öğeleri ile farklı bakış açısının kullanımı yoktur.	Resimlemede anlatımı güçlendiren ton, doku, ışık, kompozisyon, vurgu, abartı öğeleri ile farklı bakış açısının kullanımı yetersizdir.	Resimlemede anlatımı güçlendiren ton, doku, ışık, kompozisyon, vurgu, abartı öğeleri ile farklı bakış açısının kullanımı kısmen yeterlidir.	Resimlemede anlatımı güçlendiren ton, doku, ışık, kompozisyon, vurgu, abartı öğeleri ile farklı bakış açısının kullanımı yeterlidir.	Resimlemede anlatımı güçlendiren ton, doku, ışık, kompozisyon, vurgu, abartı öğeleri ile farklı bakış açısının kullanımı oldukça yeterlidir.	
4. Karakter tasarımı	Karaktere uygun genel görünüş, yüz ifadeleri, imaj, kimlik ve duygu çalışmanın tamamında devamlılık ve tutarlılık göstermemiştir.	Karaktere uygun genel görünüş, yüz ifadeleri, imaj, kimlik ve duygu çalışmanın tamamında devamlılık ve tutarlılık göstermede yetersizdir.	Karaktere uygun genel görünüş, yüz ifadeleri, imaj, kimlik ve duygu çalışmanın tamamında devamlılık ve tutarlılık göstermede kısmen yeterlidir.	Karaktere uygun genel görünüş, yüz ifadeleri, imaj, kimlik ve duygu çalışmanın tamamında devamlılık ve tutarlılık göstermede yeterlidir.	Karaktere uygun genel görünüş, yüz ifadeleri, imaj, kimlik ve duygu çalışmanın tamamında devamlılık ve tutarlılık göstermede oldukça yeterlidir.	
5. Renklerin Kullanımı	Renk zenginliği, dengesi ve uyumu yoktur.	Renk zenginliği, dengesi ve uyumu yetersizdir.	Renk zenginliği, dengesi ve uyumu kısmen yeterlidir.	Renk zenginliği, dengesi ve uyumu yeterlidir.	Renk zenginliği, dengesi ve uyumu oldukça yeterlidir.	
6. Tipografinin Kullanımı	Görsel düzenleme içerisinde yazıya ilişkin unsurların (yazının konumu, yazı fontu, puntosu, rengi) kullanımı ve yazının diğer tasarım elemanlarıyla ilişkisi yoktur.	Görsel düzenleme içerisinde yazıya ilişkin unsurların (yazının konumu, yazı fontu, puntosu, rengi) kullanımı ve yazının diğer tasarım elemanlarıyla ilişkisi yetersizdir.	Görsel düzenleme içerisinde yazıya ilişkin unsurların (yazının konumu, yazı fontu, puntosu, rengi) kullanımı ve yazının diğer tasarım elemanlarıyla ilişkisi kısmen yeterlidir.	Görsel düzenleme içerisinde yazıya ilişkin unsurların (yazının konumu, yazı fontu, puntosu, rengi) kullanımı ve yazının diğer tasarım elemanlarıyla ilişkisi yeterlidir.	Görsel düzenleme içerisinde yazıya ilişkin unsurların (yazının konumu, yazı fontu, puntosu, rengi) kullanımı ve yazının diğer tasarım elemanlarıyla ilişkisi oldukça yeterlidir.	

			yeterlidir.		yeterlidir.
7. Sayfa düzeni	Masal kitabı sayfa tasarımını meydana getiren metin, resim veya diğer görsel öğeler belirli bir düzen içinde (tasarım ilkeleri doğrultusunda) bir araya getirilmemiş ve bir bütün oluşturulmamıştır.	Masal kitabı sayfa tasarımını meydana getiren metin, resim veya diğer görsel öğeler belirli bir düzen içinde (tasarım ilkeleri doğrultusunda) bir araya getirme ve bir bütün oluşturma durumu yetersizdir.	Masal kitabı sayfa tasarımını meydana getiren metin, resim veya diğer görsel öğeler belirli bir düzen içinde (tasarım ilkeleri doğrultusunda) bir araya getirme ve bir bütün oluşturma durumu kısmen yetersizdir.	Masal kitabı sayfa tasarımını meydana getiren metin, resim veya diğer görsel öğeler belirli bir düzen içinde (tasarım ilkeleri doğrultusunda) bir araya getirme ve bir bütün oluşturma durumu yeterlidir.	Masal kitabı sayfa tasarımını meydana getiren metin, resim veya diğer görsel öğeler belirli bir düzen içinde (tasarım ilkeleri doğrultusunda) bir araya getirme ve bir bütün oluşturma durumu oldukça yeterlidir.
8. Kapak tasarımı	Masal kitabı kapak tasarımında içerikle bağlantı kurulmamış ve kapakta yer alması gereken bilgilere yer verilmemiştir.	Masal kitabı kapak tasarımında içerikle bağlantı kurma ve kapakta yer alması gereken bilgilere yer verme durumu yetersizdir.	Masal kitabı kapak tasarımında içerikle bağlantı kurma ve kapakta yer alması gereken bilgilere yer verme durumu kısmen yeterlidir.	Masal kitabı kapak tasarımında içerikle bağlantı kurma ve kapakta yer alması gereken bilgilere yer verme durumu yeterlidir.	Masal kitabı kapak tasarımında içerikle bağlantı kurma ve kapakta yer alması gereken bilgilere yer verme durumu oldukça yeterlidir.
9. Tekniğin Kullanımı	Adobe Illustrator program hakimiyeti (temel çizim araçları ile ışık, gölge, renk, doku, yazı öğelerinin kullanımı) oldukça yetersizdir.	Adobe Illustrator program hakimiyeti (temel çizim araçları ile ışık, gölge, renk, doku, yazı öğelerinin kullanımı) yetersizdir.	Adobe Illustrator program hakimiyeti (temel çizim araçları ile ışık, gölge, renk, doku, yazı öğelerinin kullanımı) kısmen yeterlidir.	Adobe Illustrator program hakimiyeti (temel çizim araçları ile ışık, gölge, renk, doku, yazı öğelerinin kullanımı) yeterlidir.	Adobe Illustrator program hakimiyeti (temel çizim araçları ile ışık, gölge, renk, doku, yazı öğelerinin kullanımı) oldukça yeterlidir.
10. Yaratıcı Düşünme (Özgünlük)	Masalda geçen olay ve karakterler farklı yaklaşımla ele alınmamış, farklı düşünülmemiş ve özgün bir şekilde ifade edilmemiştir.	Masalda geçen olayları ve karakterleri farklı yaklaşımla ele alma, farklı düşünme ve özgün bir şekilde ifade etme durumu yetersizdir.	Masalda geçen olayları ve karakterleri farklı yaklaşımla ele alma, farklı düşünme ve özgün bir şekilde ifade etme durumu kısmen yetersizdir.	Masalda geçen olayları ve karakterleri farklı yaklaşımla ele alma, farklı düşünme ve özgün bir şekilde ifade etme durumu yeterlidir.	Masalda geçen olayları ve karakterleri farklı yaklaşımla ele alma, farklı düşünme ve özgün bir şekilde ifade etme durumu oldukça yeterlidir.
11. Çalışmanın Tamamlanması	Ayrılan süre içerisinde masal kitabı tasarımı, biçim, içerik ve teknik açıdan tamamlanmamış, çok eksik bırakılmıştır.	Ayrılan süre içerisinde masal kitabı tasarımı, biçim, içerik ve teknik açıdan tamamlanmamış, eksik bırakılmıştır.	Ayrılan süre içerisinde masal kitabı tasarımı, biçim, içerik ve teknik açıdan kısmen tamamlanmıştır.	Ayrılan süre içerisinde masal kitabı tasarımı, biçim, içerik ve teknik açıdan tamamlanmıştır.	Ayrılan süre içerisinde masal kitabı tasarımı, biçim, içerik ve teknik açıdan eksiksiz bir şekilde tamamlanmıştır.
12. Ürünün Sunumu	Dijital tasarımdan uygulama aşamasına gelen masal kitabının sunumu çok yetersizdir.	Dijital tasarımdan uygulama aşamasına gelen masal kitabının sunumu yetersizdir.	Dijital tasarımdan uygulama aşamasına gelen masal kitabının sunumu kısmen yeterlidir.	Dijital tasarımdan uygulama aşamasına gelen ürünün sunumu yeterlidir.	Dijital tasarımdan uygulama aşamasına gelen ürünün sunumu oldukça yeterlidir.